

Blöta grödor

Utdikad torvmark läcker stora mängder koldioxid, och för att hejda läckaget behöver dikena fyllas igen så att marken blötläggs. Poängen med paludikultur är att fortsätta odla på de blötlagda markerna – men då är det andra grödor som gäller.

JOHAN JARNESTAD OCH ANNA FROSTER

Hela 25 procent av koldioxidutsläppen från EU:s jordbruk kommer från dränerade torvmarker – trots att de är en pytteliten del av jordbruksarealen. Bara 3 procent av EU:s jordbruksmark är dränerad torvmark.

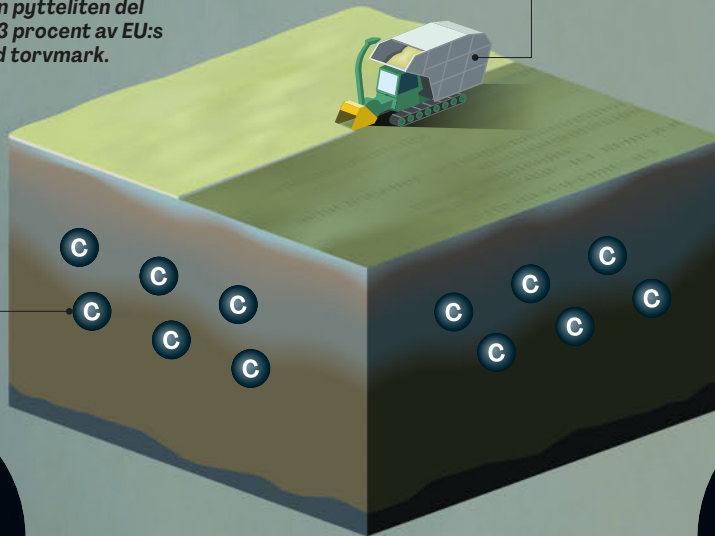

Uddvitmossa uppskattas inom paludikultur eftersom den växer snabbt och trivs när det är ordentligt blött. Används som alternativ till odlingstorf.

Sumpvitmossa är hittills vinnaren i Greifswalds universitets jämförelser av vitmossor för paludikultur. Den är tålig, växer snabbt och ger en porös, luftig massa som kan användas som alternativ till odlingstorf.

Genom att skörda i blöta odlingar kan man få ut användbar biomassa samtidigt som torven hålls blötlagd och inte läcker koldioxid.

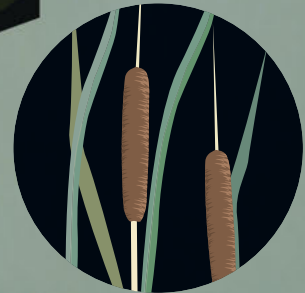
Klipbal trivs på blöta, näringsrika marker och är en pionjärart som snabbt kan beskoga återvätta torvmarker. Skörden kan användas till virke eller bioenergi.

Bladvassens rötter kan användas som potatis och unga skott påminner om bambuskott. Hela växten kan också skördas för bioenergi.

Rörflen kan användas som djurfoder, strömaterial i stall, förpackningar, engångsartiklar och till bioenergi. Rotsystemet är också effektivt för att motverka erosion.

Kaveldun har stärkelsrika rötter som är traditionell mat för bland annat kanadensiska ursprungsbefolkningar. Stammar och blad har traditionellt använts för att väva hushållsföremål i många delar av världen. Som råmaterial i moderna industrier kan det omvandlas till bland annat papper, mattor, stolar, hattar med mera.

Källa: Potential paludiculture plants of the holarctic, Abel, S. & Kallweit, T, Proceedings of the Greifswald Mire Centre 04/2022